

Asia: VN/18780/2023

## **Lausuntopyyntö valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelmasta. (SOVA-lain mukainen ympäristöarviointi).**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Onko valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun ja vuorovaikutuksen järjestämiseen näkemyksiä?**

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää Liikenne- ja viestintäministeriötä mahdollisuudesta lausua Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelmasta.

#### **Kohdistuuko voimassa olevan valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelman visioon tai tavoitteisiin muutostarpeita? Mikäli kyllä, millaisia muutostarpeita ja miksi? (Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelman sivut 10-11).**

Liikennejärjestelmäsuunnitelman visio 2050 on kuvattu perusteellisesti ja laajasti. Vaikka ymmärrettävästi liikennejärjestelmäsuunnitelma on hyvin monitahoinen kokonaisuus, lisäksi vision ymmärrettävyyttä ja vaikuttavuutta sen kiteyttäminen lauseeseen tai kahteen.

Suunnitelman tavoitteet (saavutettavuus, kestävyys, tehokkuus) ovat edelleen hyviä tavoitteita. Yhtenä uutena tavoitteena voisi olla turvallisuus, laajasti ymmärrettynä kokonaisturvallisuus.

Huoltovarmuus, varautuminen ja valmius näyttävät arviointiohjelmassa liittyvän itse liikennejärjestelmän toimivuuteen ja resilienssiin kaikissa olosuhteissa ympäri vuoden. Liikenneturvallisuuden ja liikennejärjestelmän turvallisuuden lisäksi tulisi ottaa huomioon, että kunnossa oleva liikennejärjestelmä on välttämätön edellytys yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ja valmiuden ylläpitämisessä. Esimerkkejä yhteiskunnan, elinkeinoelämän ja kansalaisten huoltovarmuuden kannalta keskeisistä toiminnoista ovat muun muassa maa- ja metsätaloudessa tapahtuva alkutuotanto, jalostava elintarvike- ja metsäteollisuus, vesihuolto ja energiantuotanto, jotka ovat kaikki riippuvaisia kunnossa olevasta väyläverkostosta ja logistiikkatoiminnoista aina loppukäyttäjille saakka.

**Onko suunnitelman vaikutusarviointiin ja SOVA-lain (8.4.2005/200 Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista) mukaisen ympäristöarvioinnin valmisteluun näkemyksiä?**

Liikenne 12 –suunnitelman osana on tarkoitus tehdä vaikutusarviointi, jolla tuotetaan tietoa suunnitelman todennäköisistä taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista. Muuttuneessa turvallisuusympäristössä olisi mielestämme perusteltua ja hallitusohjelman mukaista sisällyttää vaikutusten arviointiin myös huoltovarmuuden.

Petteri Orpon hallitusohjelma toteaa huoltovarmuuden oleva yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden perusta. "Huoltovarmuuden näkökulma otetaan huomioon kaikessa päätöksenteossa kaikilla hallinnonaloilla."

Lasseikki Markus

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y.